

Dissertatio juridica inauguralis de origine dominii

<https://hdl.handle.net/1874/289702>

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS
DE
ORIGINE DOMINII.

QUAM,
DUCE ET AUSPICE DEO T. O. M.

Ex Auctoritate Rectoris Magnifici,

JOANNIS DAVIDIS HAHN,

Philos. & Med. Doct. Philosophiæ, Physicæ Experimentalis & Astronomiæ Professoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu, atque
Nobilissimæ FACULTATIS JURIDICÆ decreto,*

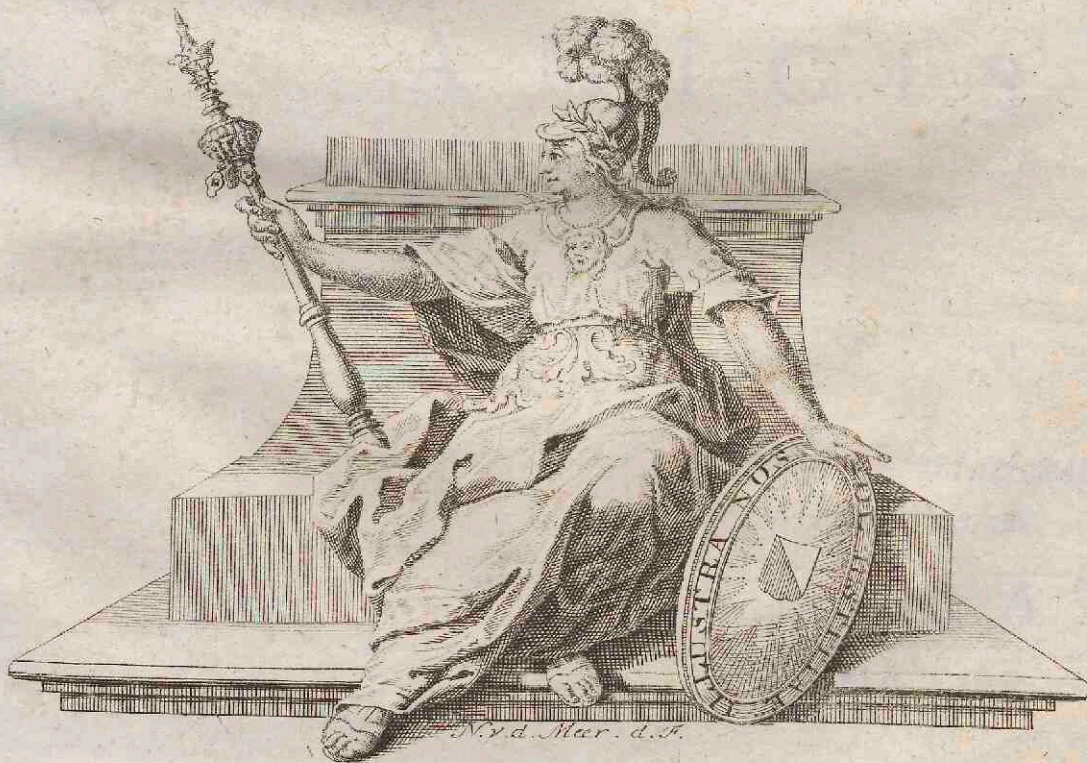
PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in UTROQUE JURE honoribus &
privilegiis ritè ac legitimè consequendis,

Eruditorum Examini submittit.

HENRICUS SWELLENGREBEL, CIVIS TRAJECTINUS.

Ad diem 23. Junii, H. L. Q. S.

TRAJECTI AD RHENUM,
EX OFFICINA IOANNIS BROEDELLET,
ACADEMIAE TYPOGRAPHI. MDCCLV.

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS
DE
ORIGINE DOMINII

DOCT. ET JURISCONSULTI P. O. M.

JOHANNIS DAVIDIS BAHN

Magistri Secretarius Academiæ Juris
Nobilissimæ Patrum Juridicæ
PRO GRADU DOCTORATUS

HENRICUS SWELLENBERG CIVIS TRAJECTINUS

TRAJECTI AD RHENOM.
EX OFFICINA JOHANNIS BROEDERST.
ACADEMIAE TYPOGRAPHI. MDCCCLV.

PATRIÆ,
PARENTIBUS,
CONSANGUINEIS
FAUTORIBUS
ATQUE
AMICIS

*Hanc dissertationem
inauguralem*

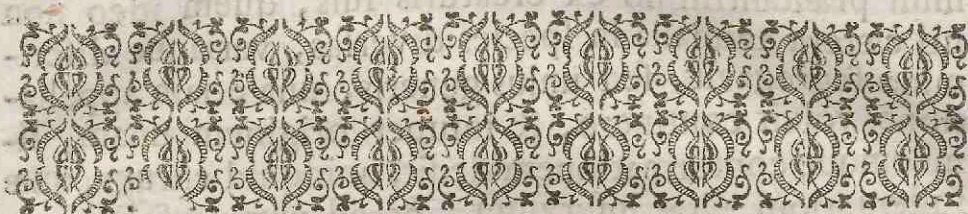
SACRAT
AUCTOR.

PATRIAE
PARENTIBUS
CONSANGUINEIS
FAUTORIBUS

ATQUE

AMICIS

Hanc dissertationem
inauguralem
SACRAE
AUCTOR.

DISSERTATIO JURIDICA
INAUGURALIS

DE

ORIGINE DOMINII.

§. I.

Ex quo tempore sapientissimus mundi Effector & Artifex hominem creavit, ac orbi sublunari imposuit, eundem illi usum illorum, quibus natura ipsius carere nequit, concessisse, extra dubitationis est aleam. Ipsa sane ratio naturalis quemvis convincit, eum, qui alicui rei dedit existentiam, uti summus ille rerum Opifex initio omnibus solo suo potente jussu dedit, etiam voluisse, ut illa conservaretur. Cum igitur Deus artificiosam corporis humani compagem ita fluxam & caducam formavit, ut appareat, eam quotidie novis egere ciborum fulturis & continuo vestitu, quo a malis innumeris extrinsecus irruentibus protegatur, nihil profecto absurdius excogitari potest, quam quod Optimum Numen homini

A mini

DISSERTATIO JURIDICA

mini præstantissimo ex creaturis suis, quem ideo non uti cætera animalia in species diversas, variaque discrimina segregavit, sed unius generis, una etiam appellatione voluit continere, & insuper originem unam, similemque conformationem dedit, quidquid eorum, quæ sustentationi vitæ inserviunt, & ad ejus perfectionem & commoditatem pertinent, denegaverit, præsertim cum vel a bestiis aut brevi tempestatum anni lapsu corrumpenda essent.

I I.

Quicumque ergo Divina mente & ratione cum mundum hunc universum, tum genus humanum fabricatum credit, expectabit, in ipsa hominis natura & constitutione repertum iri indicia haud obscura, quæ monstrant, quænam res vitam ei beatam efficere possit: si enim qualitates rerum creaturarum, quarum singulæ auctoris sui majestatem & sapientiam vindicant, examini subjicit, facile animadvertet, quantas utilitates mortalium genti præbeant. Quippe aliæ sunt, quæ ad expellendam famem ac sitim idoneæ corporis vires, animique vigorem restaurant: & aliæ, quæ membra tegere, & quibus illa injuriæ aëris opponi possunt: & aliæ iterum, quæ in innumeris aliis necessitatibus applicandæ sunt.

I I I.

Quum igitur inde non aliam conjecturam facere licet, quam Numinis supremi voluntate usumfructum rerum externarum, quibus ad se conservandum, statumque suum

suum perficiendum homo eget, eidem esse concessum, merito colligitur, animalia hinc non eximi. Nam cum nulla inter homines & bruta sit interposita juris communio, uti observat Cicero *lib. 3. de fin. bon. & mal. cap. 20.* neque jure naturali neque pactis, quorum incapacia sunt, homines ullo modo iis obligati sint, nulla inferitur injuria interfectione animalium ad parandos inde cibos, neque inique aut crudeliter, at potius prudenter & benigne agitur, ubi homines hanc Leonum, Ursorum, Luporum, Canum aut Vulturum prædam, sævius perituram, in usus suos intervertunt, cum mutorum animalium genera debiliora in fortiorum & sagaciorum cibum a natura destinata videntur. Et quamquam negari nequeat ex animalibus plura percipi commoda, & magnum ornamentum detrahi universo, si extirpare eadem promiscue licet, concedendum tamen, quod si utilitas, quæ est in cæde animalium, præponderet, hominibus ab ea abstinere non licere, imprimis cum corporis vires per assumptionem carnis augeri & restaurari aliquando possint. Adposite ad hanc rem scripsit Cicero *Lib. 1. de LL. cap. 8. ad hominum commoditates & usus, tantam rerum ubertatem natura largita est, ut ea, quæ gignuntur donato consulto nobis non fortuito nata videantur: nec solum ea, quæ frugibus atque baccis terræ fœtu profunduntur: sed etiam pecudes, quod perspicuum sit, partim esse ad usum hominum, partim ad fructum, partim ad vescendum procreatas.* Status quoque naturalis inter homines & bruta, qui veluti status belli est, quippe sæpe data occasione in homines irruant, haud raro eorum cædem necessariam reddit: nam si nulla occiderentur bruta, ea in tantum ac-

crefferent numerum, ut inde exitum humani generis metuendum esset. Quare eleganter Clericus *Phys. lib. 4. sect. 5. §. 5.* inquit. *Cum bruta paucis post annis sint vel sponte interitura, & ita intercant, ut nihil ex iis supersit, nulla eorum in morte sit jactura. Crudelis est, qui alium sentientem spoliat eo, quo se spoliatum sentit, & dolere potest, non qui id corrumpit, quod corruptum nullum sensum habet: crudelis erga merito dicitur homo, qui hominem occidit, quia occiso homine superest mens, quæ in statu esse potest, quo se vita spoliatum doleat; at bruta mortua nihil sentiunt amisse, quia simul earum anima dissolvitur, quomodo-cunque hoc fiat. Crudelis est, qui naturam sentientem, aliisque utilem, dum est corpori conjuncta, a corpore avellit, qualis est homo societate cum aliis conjunctus. At crudelitatis insimulari non potest, qui animal occidit, quod aliis nisi occisum non prodest, imo vero noceret, si viveret. Certum enim est, nisi bruta ab hominibus occiderentur, tantam futurum eorum copiam, ut hominibus exitialis foret.*

I V.

Huic contemplationi naturali accidit auctoritas sacrarum litterarum, quæ expresse tradunt, homini indultam fuisse facultatem exhibendi res creatas ad usum suum. Præterquam enim, quod ex sacro C. constet, hominem eo consilio formatum fuisse, ut secundum imaginem Creatoris *dominaretur in pisces maris, in volucres cæli, & in pecudes & in universam terram, & in omnia reptilia, reptantia supra terram.* vid. Gen.

1: 26. his etiam allocutus fuit verbis universi Forma-
tor: *fecundate ac augete terram, eamque
subicite, & dominamini in pisces maris, & in volu-
cres cæli, & in omnes bestias reptantes super terram.
ecce dedi vobis omnes herbas sementantes semen, quæ
sint in superficie terræ, omnesque arbores, in quibus
est fructus arboreus, sementantes semen vestræ ad co-
medendum erunt. alleg. cap. 1: 28, 29. ex quibus ver-
bis manifestissimo in bruta potestas liquet. Et quam-
vis hic vegetabilium & sementantium, quantum ad co-
medendum attinet, tantum facta sit mentio, videntur
ea tamen exempli causa solum memorata, nec propte-
rea reliqua denegata. Quod multorum iudicio primis ho-
minibus cæde animalium interdictum, & ei tantum herbæ
& fruges concessæ vid. Selden. *de Jur. Nat. & Gent.*
Sec. Hebræ. Lib. 7. cap. 1. non minus tamen Abelus sacrifici-
um pecudis Deo optulit, & Deus post lapsum tunicas pel-
liceas paravit. ita & omnem scrupulum Creator sustulit,
quum allocutus sit Noachum ejusque filios. *Fecundate
& augete, ac implete terram, & timor vester, ter-
rorque vestri inest omnibus bestiis terræ, omnibus vo-
lucris cæli, tum omnia quæ calcant humum, tum
omnes pisces maris in manum vestram traditi sunt.
Omne reptile, quod vivum est, vobis ad comedendum
est, ut viridem herbam illis, sic illa omnia dedi vo-
bis. Gen. 9: 1. & seqq.**

V.

Enimvero ut facultas illa in res humano generi con-
cessa, & homo ita a Creatore suo in maxima rerum u-

tilium copia sit positus; si ad naturalem hominis statum, in quo unus præ altero præstantior dici nequit, respiciatur, nulla ratione evinci potest, ut uni plus juris competierit, quam alteri in animalibus & creaturis inanimatis, sed potius statuendum, res, ante occupationem in medio positas, non magis ad hunc quam illum pertinuisse, sed omnibus communiter, & sic in communiōe negativa (uti doctores vocant) fuisse; sufficiente quippe omnibus naturæ ubertate ad vitam suaviter & commode transigendam. Hinc Cicero *Lib. 1. Off. cap. 7. sunt enim privata nulla natura, sed aut veteri occupatione, aut qui quondam in vacua venerunt, aut victoria aut lege.* Neque communiō hęc primæva seu negatiō dominii repugnat rei naturæ. Quo enim bonum in tanta rerum abundantia, & naturæ ubertate alios & paucos quidem exclusisse? hinc & Gentiles magno quoque concensu unum initio rerum cunctis quasi patrimonium fuisse tradiderunt. *Virg. Georg. vs. 126. Seneca Octav. vs. 403. Ep. 90.*

V I.

Et quo quæso! modo si natura res terræ in communiōe proprietatis, quando sc. dominium rei pluribus commune est, fuissent, singulis competeret facultas rebus terræ pro lubitu utendi? concursus enim socii, qui idem jus in illa re habebat, facultatem illam restringeret: Necessarius quoque foret concensus reliquorum, sine quo res occupari non posset. Et licet quis rem occupasset, de ea disponere non posset, reliquorum jure in occupata re semper salva manente, sequeretur & inde
quod

quod pauperes cum divitibus communi dividendo agere possent, & quod non darentur res nullius. Sed cum Deus omnia, quæ felicitatem hominis promovere, sive statum ejus conservare & vere perficere possunt, eidem concesserit, & homo naturalibus facultatibus, quibus hæc occupare, & in usum suum convertere potest, a natura instructus sit, res ipsa testatur, etiam jus illi datum fuisse ad omnia occupanda, quibus statum suum conservare & promovere possit: Nam qui alicui sufficientem occupandi omnia facultatem concedit, ipsi quoque jus ad omnia concessisse censetur, quod nihil aliud est, quam libera occupandi facultas jure alicui competens. Quod si ergo alius iisdem facultatibus instructus alteri adjungatur, is idem jus habebit. Hoc modo communio quædam licet improprie admitti potest, ita ut omnibus hominibus non simul seu conjunctim unum idemque jus competierit, sed quod omnes homines sigillatim vel unusquisque jus ita agendi in solidum habuerit. vid. Coccejus ad Grotium *Lib. 2. de Jur. bell. ac pac. cap. 2. §. 2.*

V I I.

Dominium autem cum vario accipiatur sensu, nempe quod sit *potestas occupandi & possidendi* veluti Strauchius *de Imp. mar. cap. 1. §. 8.* judicat, aut *facultas non injusta utendi re communi* prouti Grotius *Mar. Lib. 1. c. 5.* existimat; mihi tamen non potius definiri posse videtur, quam quod sit *facultas alios ab usu rei alicujus excludendi.* & quamvis Titius, *observ. ad Puffendorf. de Off. Hom. & Civ. Lib. v. cap. 12. obs. 282.* id aliter definiat

finiat, & per dominium intelligat *jus, quo res corporalis ad plenissimum usum est nostra*: eam tamen sententiam amplecti nequeo, cum, licet plenissimum jus disponendi de re apud aliquem sit, id tamen haud prius dominium dici mereatur, quam si simul alii homines extiterint, contra quos, ne in disponenda re jam ab aliquo acquisita impedimento essent, assertione juris peculiaris, quo ad alios non pertineat, opus est. Nec probare ausim dominium esse *facultatem libere de re disponendi*; cum notum ac promulgatum sit, pupillis, qui tamen rerum suarum sunt domini, non competere jus alienandi. Quum definitionem id duntaxat ingredi debeat, quod ad rei essentiam ita attinet, ut ab ea abesse nequeat; sublata vero *facultate alios rei usu excludendi* illico quis dominus esse definat: dubitari nequit, quin hæc facultas sola domini definitionem absolvat. Conf. Heinnecc. *Elem. jur. nat. & gent. lib. 1. cap. 9. §. 231. not.*

VIII.

Sed ut ex allegatis locis sacri C. appareat, quemadmodum licentiam Deus homini indulserit rebus creatis in usum suum fruendi, non tamen inde dominium derivandum videtur, nec sequitur Adamum id consecutum fuisse, & jure hereditario ad posteros suos transmisisse, qui postea hereditatem paternam inter se dividerunt. vid. Kulp. *Colleg. Grot. lib. 2. cap. 2. §. 1.* Strauch. *de Imp. mar.* sane enim, quum natura domini in eo consistit, quod quisque re sua uti ac pro libitu de ea statuere possit. *l. 21. C. mand.* hoc nemo facere potest, nisi qui rem habeat in potestate; igitur
nec

nec Adamus poterat habere dominium earum rerum, quas nunquam apprehenderat, imo ne notitia quidem sua complexus erat. Præterea vidimus Creatorem non in unius hominis favorem creasse tantam rerum molitionem, sed in usum totius generis humani; adeoque solus Adamus, qui ordine vivendi ab aliis saltem distat, sibi omnem facultatem arrogare & reliquos homines impedire non potuit. & quoquo sensu dominium accipiamus, nihil obstare videtur, quo conceditur, tam amplum jus a supremo Creatore primis hominibus collatum, ut res quascunque sine restrictione sibi subjicere & usibus suis applicare licuerit, non ad solum Adamum, sed & totum genus humanum pertinuisse. ita potius hæc concessio Divina non verum dominium, sed jus & facultatem domini introducendi præ se fert. vid. Heinecc. *prælect. in Grot. de Jur. Bell. ac pac. Lib. 2. cap. 2. §. 2.* Et si ad *dominium* proprie sic dictum, sive *actuale*, sive *singulare* aut *privatum* ac *definitum*, quale hodierno usu diverse dici solet, respiciatur, minime est consentaneum, quod illud cum ipsa facultate rebus utendi, statim sine ullo facto hominis immediate ei cesserit, cum illa concessio Divina sit donum, & id acceptationem, quæ ab hominibus facta occupatione, hoc est, apprehensione illarum rerum, quas usibus suis necessarias & commodas judicaverunt, desideret. Deus etiam ad futurum hominis factum respexisse videtur, cum *Gen. 1: 28, 29.* dixerit: *subjicite* vobis terram, *dominamini* in pisces maris, & arbores, in quibus est fructus vestræ erunt.

Enimvero cum factum istiusmodi tale esse oportebat, cui tanta vis inesset, ut dominium privatum vel definitum singulis vel pluribus simul tribueret, necessarium non videtur, ut ullum pactum sive expressum, sive tacitum, quod alii postulant, adhibeatur. Quando enim quædam res alicui multitudini hominum, qui non eodem tempore sed successive existunt, & qui eam communiter habere nequeunt, vel nolunt, ut considerari debent homines ab omnibus temporibus & quibuscunque locis, indefinite datæ sint, ex voluntate donatoris, qualis ratione bonorum terrestrium est Deus, is, qui primus venit, in illas res, quas sibi consequitur, acquirit jus particulare cum exclusione cæterorum. Tanta vis occupationi ex voluntate donatoris tributa intelligitur, ut quisque rem nullius occupando suam facere possit, modo non plus justo sumit, sed quod intra leges socialitatis subsistit. Itaque hic non opus est consensu reliquorum, quia ex voluntate donantis occupatio vim excludendi nasciscitur, ut recte philosophatur Titius *in Observ. 278. num. 2.* & plenius Lockius *in Gubern. civ. cap. 2. num. 4.* quod si enim ad singulare rerum dominium acquirendum singulorum hominum necessarius esset consensus, multis sane in maxima rerum abundantia sæpius fame pereundum esset, priusquam ad scopum suum pervenerint. Egregie Barbeyrac. *ad Puffend. Lib. 4. de jur. nat. § gent. cap. 4. §. 4. Dieu en donnant aux hommes la terre, & tout ce qu'elle contient, pour servir a leur subsistance & a leurs com-*

commoditez, a pretendu sans doute qu'ils fissent de ces choses l'usage le plus avantageux a la vie, & le plus conforme a la raison, qu'ils tiennent aussi de lui. Or personne ne pourroit tirer aucune utilité des fruits qui viennent d'eux memes & des bêtes qui sont nourries par le soins de la nature seule, s'il ne s'approprioit d'une maniere ou d'autre quelques-uns de ces fruits & de ces animaux. Si c'étoit un crime de prendre la moindre chose de ce qui est en commun, avant que d'avoir la dessus le consentement de tous les autres, qui y ont le même droit; on mourroit mille fois de faim au milieu de la plus grande abondance. Quand un père de famille fait servir quelque plat a ses Enfans ou a ses domestiques, il n'assigne pas a chacun sa portion, mais ce dont chacun se saisit honnêtement est a lui, quoi qu'auparavant il n'y eut pas plus de droit que les autres, & quoi que ceux-ci ne lui aient pas donné la permission de prendre tel ou tel morceau. D'ailleurs, chacun étant seul maître de sa personne & de ses actions; le travail de son corps & l'ouvrage de ses mains sont entièrement & uniquement a lui, comme son bien propre & particulier. Ainsi tout, ce qu'il a tiré de l'état de nature, par sa peine, & par son industrie, tout ce qu'il a aquis par ses soins, appartient a lui seul; & les autres ne peuvent y rien pretendre, a moins qu'il ne reste pas suffisamment de pareilles choses, ou d'aussi bonnes, parmi celles qui sont en commun. Conf. Van der Meulen ad Grot Lib. 2. cap. 2. S. 1. pag. 56.

X.

Quum vero Dominium ex eo tempore derivandum est, quo rei velut substantia ad aliquem vel quosdam pertineat, nec eodem modo in solidum ad alios pertineat. Puffend. Jur. Nat. & Gent. Lib. 4. cap. 4. non alio facto, nisi quod in occupatione & apprehensione rei nullius cum animo sibi habendi consistit, opus est. Sane cum nemini jus animusque sit, æquali jure secum gaudentes ab usu rei excludendi, facile patet, quod, simul ac quis rem cum animo sibi habendi arripuerit, & usibus suis adhibuerit, eadem res in communiōe negativa & nullius esse desinat. uti recte observat Heinecc. Elem. jur. nat. & gent. lib. 1. cap. 8. §. 236. in nota. Quare & nemini is injuriam facit, qui alios excluderit ab usu rei, quam animo sibi habendi apprehenderit & possederit. & sic apprehensio & possessio, cum animo sibi habendi conjuncta, factum illud proprie est, quo quis res, Divina benevolentia in communiōe negativa concessas, privato suo dominio subicere potest. Unde & is acquirendi modus, uti Antiquissimus, merito ab Illustri Grotio appellatur Originarius. Etiam convenientissime non solum Gajus Lib. 3. pr. ff. de acquir. rer. dom. & ex eo Justinianus §. 12. Instit. de rer. divis. inquit: quod nullius est, id ratione naturali occupanti conceditur. Verum insuper Paulus l. 1. §. 1. ff. de acq. vel amitt. poss. tradidit: dominium rerum ex naturali possessione cepisse ejusque rei vestigium manere in his, quæ mari, terra cæloque capiuntur; nam hæc protinus eorum fieri, qui primi possessionem eorum apprehenderint.

X I.

Sed uti ex §. præced. vidimus acquisitionem domini fieri per occupationem sive apprehensionem: quumque occupatio sit apprehensio possessionis rerum nullius; possessio vero detentio rei, cujus usu alios excludere statuimus, observari debet, quod ut occupatio effectum talem habeat, eam fieri oporteat animo & corpore simul. Nam quantum ad animum attinet: Quisque sane videt, quantopere necessarius is in occupatione sit. Actiones enim nullam æstimationem admittunt, nec humanæ dici possunt, nisi quum iis animus comitetur, & illæ a voluntate agentis procedant. Neque animus ejus, qui occupare velit ad acquirendum dominium rei, quam animo concepit, sufficit, sed necessario corporalis apprehensio & sic rei possessio accedere debet. Et quamvis casus adferri possunt, quibus illa confestim opus non sit, sed requiritur ut *medium, voluntatem acquiraturi aliis indicandum*: Nempe si qui rem, quam alius suis private usibus destinaverat, sibi subjicere possunt, huic juri suo renuncient, atque consentiant, ut acquiratur, qui voluntatem alio actu æque habili declarat, rei istius proprietatem sibi soli acquirat. Vid. Illustr. Grotius *de jur. bell. ac pac. Lib. 2. cap. 8. §. 2.* & Titius *ad Puffend. de off. hom. & civ. obs. 292.* recte tamen ab aliis regeritur, consensum istum in voluntatem alterius dominium operari non posse, quum cæteris non rogatis aut non consentientibus nequicquam obsit: neque ullum nisi adversus renunciantes effectum habeat. vid. Carmichael *Observ. ad Puffend.*

de off. hom. § Civ. Lib. 1. cap. 12. num. 6. At quænam præcise corporalis illa occupatio esse debeat, & quonam modo perficienda sit, non determinari potest, cum fundamentum necessitatis istius in eo saltem consistit, quod adhibeatur signum, ad probandum habile, quo appareat, rem non communi amplius uti expositam, sed alicujus in proprietatem redactam esse.

X I I.

Nimirum quum Deus in productione hujus universi non solum auctor omnium rerum fuerit, sed & finis, cujus fruendi causâ hoc mundi systema ordinavit, liquido patet, eum quoque voluisse, ut ea, quæ ad hunc finem obtinendum media idonea sint, sollicitè adhibeantur. Hinc sponte sua sequitur, quod homines actiones suas ita instituere debeant, ut tum fini, ad quem Creator respexit, nempe gloriæ. suæ manifestationem, tum felicitati ac perfectioni rerum creatarum, præcipue hominum, eæ respondeant. Quare cum experientia testetur, non omnia omnibus semper sufficere, homo ea tantum, quæ extra se posita & necdum ab aliis occupata sunt, petere debet. Et ideo earum dominus censetur, quoniam si alius quisquam, qui suo se labore sustentare possit, res ita occupatas illi arriperet, ipsius spes & conatus redderet irritos, ab omni humanitate recederet, societatem hominum rumperet, & perpetuis daret rixis & contentionibus occasionem. Qua ratione omnis occupantium labor irritus fieri, & quisque ab omni usu rerum excludi possit, nisi se continuis bellis defenderet. Quod enim huic eripienti jus sit, alii cui-

vis

vis idem competit in simili causa. Imo omni humanitati adversatur & iniquitatis proprius videtur, aliorum innocuos labores, inchoatos, nec dum intermissos impedire, & eorum fructus, quos laboribus suis sperant, præmatura nostra occupatione antevertere. Igitur nemini jus est in res ab alio occupatas, quamdiu is sibi eas habere ostenderit, quod per continuam detentionem manifestum redditur, & non prius cedit, nisi dominus animo easdem non amplius in rerum suarum numero habendi, abjecerit, vel dereliquerit.

X I I I.

Jam facile quidem patet, quam utilis fuerit domini introductio. Quum enim pecus curam & agri culturam requirant, unus pro altero labores, nisi ipsi proprius esset rerum suo labore partarum usus, impendere noluit, & ut fructus laborum haberet certos, terram occupando & colendo, quo ad ejus necesse, suam facere, aliosque ab ea excludere debuit. Aucto magis magisque genere humano, ita ut in innumeras familias distractum, & per universum terrarum orbem dispersum, omnes terras, insulas, provincias, quin & loca parum fertilia occuparet, major indigentia vel vera vel præsumpta secuta est. Hinc paratissima rixarum atque bellorum causa, si duo pluresque eadem re indigentes, eandem singuli sibi trahere vellent, cum plurimarum rerum ea sit indoles, ut uno tempore non nisi uni inservire possint. Nam insitæ sunt cuique solertiæ quædam & vires ad res aliquas occupandas idoneæ: & arctiores animi affectus benigni, una cum philautia quemque incitant ad

res

res sibi & suis necessarias acquirendas & occupandas. Præterea homines, voluptatis cupidine impulsæ, a simplicitate primæva paulatim descissi, & non contenti pellibus ad expellendum frigus, velandamque nuditatem, & tentoriis pro tecto, terraque pro cubili, sed auro, argentoque fulgere, in splendidis palatiis habitare, & lectulis incubare dulce putaverunt. Huic accessit avaritia, dum enim semel homines res tanquam suas vindicare cœperant, res accepere pretium; & denique secutum generosius istud vitium (uti eleganter Illust. Grotius vocat) ambitio, quæ concordiam ac deinde omnem communionem rupit. Igitur *pacis humanæ interfuit statim cum multiplicatis hominibus dominium rerum mobilium, præsertim quæ labore & cultu hominum indigent, & inter immobiles illarum quæ immediate usum hominibus præbent, uti sunt domus, introduci.* Puffend. jur. nat. & gent. Lib. 4. cap. 4. §. 6.

X I V.

Si vero antiquissimum & fidesimum omnium historicorum Mosen consulamus, communio ista primæva non diu duravit & magis ex defectu hominum, quam ob commodum aliquod communionis stetit. Apparet enim, quam mature proprietas post orbem conditum in res creatas invecata fuerit. Quum enim Adamus brevissimo a creatione sua tempore fame ac siti non invitari non potuit, decerpendo ab arboribus fructus, quas facta occupatione in potestatem suam redegit, earum dominus factus est. Historia quoque primorum fratrum, quorum

rum alter agrum frumento, alter pascuum sibi vindicavit dominii primordia satis ample ostendit. Nec dici potest, quod terra Nodi, posteaquam Kainus in ea confederit, & ædificare in eadem civitatem studuerit, alterius quam illius jure subjecta fuerit. Et ii, qui vel expellibus animalium sibi vestimenta aut ex alia materia aptaverunt, vel ex ligno aut lapide sibi casas confecerunt ad commodam habitationem, ipsi sibi earum rerum dominium acquisiverunt, & alios nisi sua voluntate ad eas admittere obligati non fuerunt. Quamvis Juris naturæ interpretes ab initio communionem tantum quaesiverint, & naturâ res omnes negative fuisse, asseruerint, non tamen inde fluit, quasi jus naturæ præcipiat istum statum rerum perpetuo conservare, sed quod res consideratæ ante ullum antegressum factum hominis tales fuerint, ut non magis ad hunc quam ad illum pertinerent. Porro omnes res non uno momento sub potestatem iverunt, sed pro ut indoles hominum, rerum, locique requirerent, & prout commodissime litium materia videretur intercipienda. Conf. Puffend. lib. 4. de jur. nat. § gent. cap. 4. §. 13.

X V.

Sic, quum toti humano generi imperium in universam terram competeret, idque jus auctis hominibus, quibus una potestas non sufficiebat, in singulos populos translatum esset, quæque civitas sibi territorium quoddam occupare cœpit, ita ut quicquid intra territorii istius fines contineretur, occupatum censeretur, licet inter singulos distributum nondum esset. Cum enim res

C

nul.

nullius, quarum usu alios excludendi nemini jus est, primo occupanti cedant, ipsum territorium, quod antea nullius erat, ex regula naturæ cedit occupanti cum omni jure quod ei competit. Cumque qui totum occupavit, singulas quoque partes occupasse censetur, pro no alveo fluit, in tractu terræ, a populo per *universitatem* occupato, omnia, quæ illius ambitu continentur, si a singulis nondum occupatæ sint, ad populum universum pertinere, nihilque omnino tunc nullius dici posse. Nec alio jure usi fuerunt antiquissimi terrarum incolæ, quamdiu segrege patres familias orbem incoluerunt & postea non tantum a Judæis in terra Canaan, sed a Gentibus Germanicis seculo v. & vi. regna & integræ provinciæ per *universitatem* ita sunt occupatæ, ut omnes res mobiles in singulos dominos haud descriptæ & distributæ, non imperio tantum, sed & quasi dominio civitatis essent. vid. Procop. 1. *Hist. Goth. Theodorici* 11. f. 56. & Bodinus 11. *de rep.* 2. sane uti haud perperam hoc sensu Virgilius *Georg. Lib. 1. v. 125.* tempus fuisse tradit, quo

— — nulli subigebant arva coloni,
Nec signare quidem, aut partiri limite campum
Fas erat, in medium quærebant.

Sic Scytas & Getas laudat Horatius Lib. 3. *carm.* 24.

Campestres melius Scytæ,
Quorum plaustra vagas rite trabunt domos,
Vivunt & rigidi Geta,
Immetata quibus jugera liberas

Fru-

Fruges & Cererem ferunt.

Nec cultura placet longior annua.

Defunctumque laboribus

Æquali recreat sorte vicarius.

X V I.

Hæc vero communio, quæ inter homines, æquitatis studiosos, & a vehementiori animi perturbatione liberos, locum habere posset, quales fuisse dicuntur, qui

Sponte sua sine lege fidem rectumque colebant.

Non diu observari potuit inter tales, quales fert nostra ætas, & præteritæ tulerunt ætates. Si enim felicitas humana tanta esset, ut quisque proximum eodem secum jure frui permetteret, & alteri faceret, quod sibi fieri vellet, nullo singulari opus fuisset dominio, vi cujus quis rei proprietatem sibi soli acquirere, aliosque ejus usu excludere posset, cum in eo casu sufficeret omnia sociorum communia esse. Verum nullo modo fingi potest, ut in multitudine aliqua hominum singuli ita sint comparati, ut utilitati alterius ac suæ inserviant. Homo enim natura sagax, futurique providus non solum in præsentem sui aut suorum usum recte res occupat, verum & in futurum, ubi alii gravi non premantur necessitate. Quumque res plurimæ, ut hominum usui uberius & diutius inserviant longa egeant & laboriosa cultura, ipsis perpetuus earum usus permitendus fuit sive dominium perpetuum, laboris & soler-

tiæ naturale & justum pretium. Unde evenire haud potuit, quin deinde utile magis videretur, ut in partes quod populi commune est territorium distingueretur, & singulis, quod acquisiverint, aut per *fundos* occupaverint, cederet, & porro illis proprium censeretur. Ex his patet, fallere eos, qui meum & tuum omnium bellorum causas dicunt: cum potius ad evitanda bella, finiendasque contentiones id remedium valde idoneum statui debeat. Hinc Plato de legibus *Lib. 8.* lapidem terminalem vocat *lapidem jure jurando a Diis firmatum, quo amicitia & inimicitia terminentur.*

X V I I.

Enimvero quam varie isthoc ordine res alicujus esse ceperint, multæ tamen adhuc extant, quæ vel non occupari, vel quarum æquitas vetat ut quis privatam sibi dominium arroget, aliosque earum usu excludat, vel occupari quidem possunt, sed usum inexhaustum ac innoxium continent, & quibusvis sufficiunt. Sic apud Ovidium *Metam. vi. v. 349.* ita Latona

Usus communis aquarum

Nec solem proprium natura nec aëra fecit.

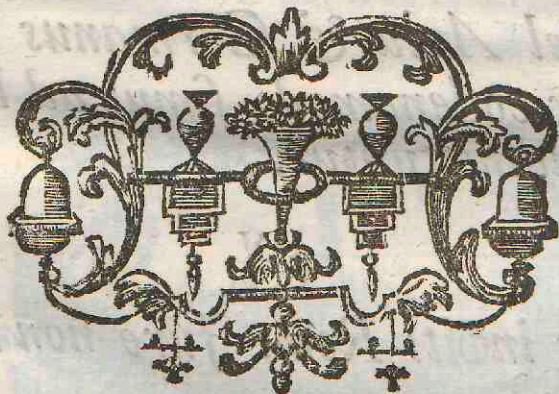
Nec tenues undas: ad publica munera veni.

& imperator Justinianus *S. i. inst. de rer. divis. Sc. Naturali jure communia sunt omnium hæc: aër, aqua profluens, & mare & per hoc littora maris.* Eodemque sensu Jæti res publicas vocarunt, & parili potestate acceperunt. Vid. Noodt *prob. jur. civ. Lib. 1. Cap. VII.*

VII. Et, si varias res terræ persequamur, multas inveni-
 emus, quæ nunquam alicujus dominio subjectæ fue-
 runt, aut fuisse non censentur, veluti fera animalia, in
 libertate naturali vagantia, & res, quas ut inutiles, ne-
 mo sibi subicere gessit. Unde quoque, quousque, &
 in quibus partibus mare accupari, ac dominii jure ac-
 quiri possit, acerrime inter Viros Doctissimos dispu-
 tatum fuit, quam quæstionem, quamvis latissimus hac
 de re differendi pateat campus, institutum nostrum at-
 tingere non patitur. Idcirco vela contrahemus, & fe-
 liciter portum nacti addemus cum verbis Horatii *epist.*
Lib. 1. ep. 6.

*Vive: vale, si quid novisti rectius istis;
 Candidus imperti: si non, bis utere mecum.*

F I N E M.

C 3

THE

TRAJECTI AD RHENVM,
 Ex Officina JOANNIS BROEDELII,
 ACCEBENTIS TYPOGRAPHI MDCCLV.

T H A E U S E S.

I.

Jus naturæ a jure gentium nec principio cognoscendi, nec ipsius regulis, sed solo objecto differt.

II.

Dominium in Oceani magni partem acquisitum, veri quidem nominis dominium, sed tantum temporarium est.

III.

Avus vel Avia & Germanus defuncti frater eodem modo simul ad hereditatem admittuntur.

IV.

Minores invitæ Rom. Jure non accipiunt Curatores.